

Ćwiczenia z termodynamiki dla I roku, grupy 1, 2, 3.

Zestaw nr 3.

1. Wartość stałej b w równaniu van der Waalsa dla argonu wynosi $0.03 \text{ m}^3/\text{kmol}$. Oszacować średnicę atomu argonu.
2. Jakie jest ciśnienie dwutlenku węgla w temperaturze $3 \text{ }^\circ\text{C}$, jeżeli jego gęstość w tej temperaturze jest równa: a) 0.5 kg/m^3 oraz b) 500 kg/m^3 ? Zastosować równanie van der Waalsa przyjmując $a = 3.64 \times 10^5 \text{ Jm}^3/\text{kmol}^2$, $b = 0.043 \text{ m}^3/\text{kmol}$. Jaki rezultat otrzymalibyśmy traktując CO_2 jako gaz doskonały?
3. Wyznaczyć współczynnik ściśliwości izotermicznej dla gazu van der Waalsa (κ_r). Pokazać, że dla gazu rozrzedzonego z dobrym przybliżeniem zachodzi:

$$\frac{\kappa_r}{\kappa_i} \approx 1 - \frac{2b}{V_m},$$

gdzie κ_i jest współczynnikiem dla gazu doskonałego. V_m oznacza objętość molową gazu.

4. Znaleźć drugi współczynnik wirialny $B(T)$ w rozwinięciu:

$$\frac{pV_m}{RT} = 1 + \frac{B(T)}{V_m} + \frac{C(T)}{V_m^2} + \dots,$$

dla równania stanu gazów rzeczywistych Dietericiego oraz Berthelota.

5. Wyznaczyć wartości parametrów krytycznych $V_{m,k}$, p_k i T_k dla równania van der Waalsa. Obliczyć współczynnik krytyczny $p_k V_{m,k}/(RT_k)$.
6. Podać postać równania van der Waalsa, w którym objętość, ciśnienie i temperaturę wyrazimy w jednostkach odpowiadających im wartości krytycznych (parametry zredukowane), tzn.:

$$\omega = V_m/V_{m,k}, \quad \pi = p/p_k, \quad \tau = T/T_k.$$